

Tanzania – Reisverslag 2010.

Inleiding

Op 15 augustus 2010 vertrokken we naar Tanzania, op de dag af twee jaar na ons eerste bezoek in 2008. In die korte periode is veel goeds tot stand gekomen, waarover u in dit verslag meer kunt lezen. Alleen al in het afgelopen jaar zijn vier deelprojecten toegevoegd: een nieuw huis in Mushozi Village, een keukengebouw, een nieuw kindertehuis in Bukoba en een dagopvang in een ellendige negorij, Malehe genaamd. De levensomstandigheden in de regio zijn onveranderd slecht, maar we hebben de overtuiging dat we met onze beperkte mogelijkheden een enorme maatschappelijke ommekeer teweeg brengen. In eerdere verslagen schreven we de indruk te hebben dat de overheid haar middelen goed besteedt. Deze keer konden we er zelf de vruchten van plukken! Lees er meer over in dit verslag.

1. Bezoek aan "Kaagya Orphan Care Centre. (KOCC)*

Voor de derde keer in twee jaar bezochten we Mushozi Village (niet te verwarren met Mushozi) om kennis te nemen van de huidige stand van zaken in Kaagya Orphan Care Centre. In 2008 was er niets van enige betekenis in het dorp en wijde omgeving dat was gericht op het lenigen van de bedroevende omstandigheden waarin de weeskinderen verkeren. Volgens officiële statistieken uit 2005 woonden in het dorp en omgeving 675 weeskinderen op een totale populatie van 4.200. Voor velen was wel opvang in enigerlei vorm: oma of opa zorgden voor hen, de burens of de ooms en tantes. Er waren er velen die buiten de boot vielen, en waarvoor geen enkele zorg of opvang beschikbaar was. Cleopa - hij was onderwijzer - en Jesca gaven hun relatief welvarende bestaan op, en werden arm met hen die niets hadden. Geen inkomen meer, en leven van de hand in de tand. Op deze wijze namen ze vijftien kinderen op, en gaven hen onderdak in hun twee hutten. Geen stoel of bed; nauwelijks kleren om aan te trekken, en de kinderen moesten na de lagere school het onderwijs vaarwel zeggen omdat de enkele euro's voor het vervolgonderwijs er eenvoudigweg niet waren. Zo troffen wij de situatie aan in augustus 2008.

Nu, twee jaar later, ziet het er heel anders uit. In 2009 is TMF Home gereed gekomen, waar Cleopa, Jesca en hun vier kinderen (van acht in totaal) wonen, een gehandicapte vrouw en vijftien weekkinderen. In het afgelopen jaar hebben we een **keuken** gebouwd (stenen gemetseld met modder en gepleisterd met cement), bestaande uit een kookgedeelte met twee

schoorstenen, een eetgelegenheid met banken en een grote tafel, en twee opslagruimten. Kosten: € 2.000 (optrekken uitsluitend met cement zou het dubbele kosten).

In een Tanzaniaans huis is altijd ruimte voor méér, en zo was het hier ook. In dit huis zijn tijdelijk twaalf kinderen extra ondergebracht die we tijdens ons bezoek in 2009 hebben "gevonden" in Malehe, een armzalig vissersdorp langs het meer, een van de broedplaatsen van HIV / AIDS. Vissers wonen meestal in dorpen ergens in het binnenland, en overnachten in deze armzalige

gehuchten langs het meer, of verblijven er tijdelijk. Er zijn vele weduwen die niet in staat zijn in leven te blijven zonder zich te prostitueren, en zij trekken bij deze vissers in, op deze wijze de vicieuze cirkel van besmetting rondmakend.

Er waren veel meer weeskinderen, maar deze twaalf hadden geen onderdak, verzorging of toezicht. Hun leeftijd varieerde van 7-9 jaar. Met vierendertig personen wonen in dit huis - hoe acceptabel ook voor lokale begrippen - was geen haalbare optie, maar wij had geen middelen om hier iets aan te doen. Gelukkig was stichting "Ya'zer" (geen website) in Apeldoorn bereid de kosten van de bouw voor haar rekening te nemen, en de lopende kosten voor de verzorgers en de kinderen. Tijdens ons bezoek werd **het huis** (foto achterzijde) opgeleverd, en door ons aan alle kanten bewonderd. Het huis beschikt over een grote woonkamer (40m²) en zeven grote slaapkamers. Annex daaraan is een gastenverblijf met twee grote slaapkamers, een zeer eenvoudige keuken

met een butagasstel, en een toilet / doucheruimte. Dit verblijf is voornamelijk bedoeld voor helpers / geïnteresseerden uit Europa die een kijkje willen komen nemen, en er niet tegen op zien om af te dalen naar het levensniveau in die omgeving. Dat is overigens een flinke sprong! Van de zeven kamers is er één bestemd voor de tehuisouders. Elisha (32, pastor, begeleider van HIV/AIDS patiënten, terreinbeheerder, 2e in rang na Cleopa) en zijn vrouw Udina (29, ex kinderverzorgster) en hun kind (1 jaar). Voorts zijn er zes kamers voor de kinderen. In één kamer is ruimte voor acht kleinere kinderen - twee in een bed, en in de overige kamers is plaats voor 4 - 6 kinderen, zodat er ruimte is voor 24 tot maximaal 32 kinderen. Er zijn in de wijde omgeving maar twee mensen die Engels spreken: Cleopa (gebrekkig) en Consulata (voorzitter KOCC). In samenspraak met Cleopa en Yesca is besloten dat hij gedurende twee maanden naar een intensieve cursus Engels gaat in Dar es Salaam. Ik heb Elisha en Udina op het hart gebonden Engels te gaan leren, en wij zullen dan de kosten betalen. Cleopa zal uitzoeken hoe dat het beste kan worden opgepakt; cursussen of iets op tape / CD is daar niet voorhanden. Er zijn meer belangrijke ontwikkelingen rondom dit project. TASAF

(www.tasaf.org) is een "onafhankelijke" stichting, die wordt gefinancierd door de Tanzaniaanse overheid. Zij hebben een inventarisatie gemaakt van 32 rurale projecten waarvoor verschillende organisaties aanvragen hadden ingediend. Slechts één uit al deze aanvragen zou worden gehonoreerd. Cleopa heeft geopteerd voor **een kudde koeien**. Er zijn vervolgens mensen van TASAF op bezoek geweest, en hebben gezien wat voor groot werk - hun inschatting - hier langzamerhand ontstaat. Uiteindelijk heeft het geresulteerd in de toekenning van de subsidie aan Cleopa - inderdaad, als enige van al de aanvragers, zodat er nu een veestapel is van 13 koeien van wie er inmiddels drie melk leveren (vier liter per koe per dag). Prijs van een koe: ergens tussen de 200 - 500 Euro. Niet alleen de koeien zijn gedoneerd, maar ook een stal - uiteraard naar plaatselijke normen. Onlangs kreeg Cleopa bezoek van een delegatie van het kerkgenootschap waarbij hij is aangesloten. Ook zij waren onder de indruk van de enorme verbetering vergeleken met twee jaar geleden. Zij weten dat de lokale bevolking absoluut niet in staat is geld bijeen te brengen voor de bouw van een kerk, zodat het landelijke bestuur in het buitenland geld bijeen tracht te krijgen voor kerkbouw in Tanzania. Uit het aldus verkregen potje hebben ze aangeboden de ruwbouw voor hun rekening te nemen voor een nieuw kerkgebouw. Het nieuwe gebouw heeft een

breder toepassing dan in de Westerse landen gebruikelijk is; het wordt bij voorbeeld ook gebruikt als gemeenschapscentrum, en "onze" HIV/AIDS patiënten komen hier ook regelmatig samen. Het bestaande gebouw was opgetrokken van gevlochten rietstengels, opgevuld met modder en mest, en gedekt met olifantsgras. De plaatselijke bevolking dient alleen het afwerken van de vloer en het pleisterwerk binnen / buiten te betalen. Het raamwerk - nee, het gebouw heeft geen ramen maar vensters - van het gebouw is vrijwel gereed. De afwerking kan nog enkele jaren in beslag nemen, afhankelijk van de snelheid waarmee de plaatselijke gemeente met haar bijdrage op de proppen komt. Ondertussen wordt gebruik gemaakt van het bestaande casco. We hebben de overtuiging dat bij de beslissing voor de veestapel en de kerk de groei van dit werk een grote - zo niet beslissende - rol heeft gespeeld. Veel Afrikanen hebben grootse ideeën en kunnen weidse vergezichten schilderen, maar op de realisatie loopt het vaak spaak. Hier zien

de beslissingsverantwoordelijken dat in een gebied, geplaagd door grote armoede en een hoge populatie van weeskinderen iets positiefs gebeurt. Dat er voor het eerst een weeshuis is opgezet waar geen enkele faciliteit voor weeskinderen bestond is dan ook een ontwikkeling van grote betekenis, evenals onze noodhulp voor HIV / AIDS patiënten.

Lopende kosten TMF home per maand: ongeveer € 450.

2. Bezoek aan Malehe Day Care Centre.

Ongeveer twintig kilometer ten noorden van Mushozi Village vind je Kiamalange, een dorp met 900 inwoners (of volwassenen; is niet

duidelijk). Een deel van het dorp heet Malehe, **een verzameling houten krotten** die onderdak biedt aan 277 volwassenen, onder hen ongeveer 100 vrouwen. Het aantal kinderen is niet precies bekend, maar zal ongeveer 150 bedragen. De vissers leven meestal in dorpen die enkele kilometers van het Victoria meer verwijderd zijn. Als ze aan het vissen zijn moet de vis ergens aan land. Een van de nederzettingen waar dat gebeurt is Malehe, en ze verblijven gedurende de nacht in hun houten schuurtje in Malehe; de houten roeiboten zijn niet geschikt om er gedurende de nacht te verblijven. Er zijn heel veel vergelijkbare plaatsen als Malehe; alleen al in de kuststrook - ongeveer 60 kilometer - vanaf Bukoba noordwaarts tot de Oegandese grens elf stuks. HIV / AIDS slaat hier hevig toe, en heeft vele weeskinderen, weduwen en weduwnaars achtergelaten. Zij die HIV positief zijn kunnen niet werken (geen kracht meer), of hun wordt geen werk aangeboden, zodat er voor de weduwen vaak geen andere oplossing is dan zich te prostitueren om in ieder geval iets te eten te hebben. (Vrijwel) alle vrouwen die hier wonen voorzien op deze manier in hun levensonderhoud; het is niet hun keuze, maar er is geen andere

oplossing om te overleven. Veel van de kinderen in het kamp zijn (half) wees, en vaak worden ze elders ondergebracht. Vorig jaar bleek dat 12 weeskinderen in het geheel geen verzorging of onderdak hadden. Cleopa en zijn mensen hebben ze opgehaald en ondergebracht in TMF home,

zodat ze nu totale verzorging genieten (zie het vorige hoofdstuk). De andere kinderen verkeren echter in dezelfde positie, behalve dat zij een plaats hebben om te slapen. Voedsel is er nauwelijks voor hen, en school kunnen ze in de meeste gevallen wel vergeten. Daarom hebben we vorig jaar besloten **een dagopvang** in te richten voor de meest schrijnende gevallen. Om een reden die niemand weet was het tot begin dit jaar verboden om in steen te bouwen langs de oevers van het meer, zodat ons centrum is opgetrokken van hout. Het opvanghuis is eind vorig jaar in gebruik genomen, en iedere dag komen zestien kinderen om half zeven opdagen voor het ontbijt, waarna ze naar school gaan. Na terugkomst in het centrum krijgen ze een warme maaltijd, waarna ze gaan spelen. Ze moeten ook corveeën: water halen en wat werken in de groentetuin. Ernaast hebben we ook nog een gemeenschapshuis gebouwd, dat tevens dienst doet als kerkgebouw. Vorig jaar waren er twee christenen in Malehe, nu zijn het er zestien.

Het centrum wordt geleid door pastor Sospeter Mwijage en zijn vrouw Domina. Ze wonen enkele kilometers verder in Kiamalange met hun acht kinderen. Ze zijn nu verhuisd naar Malehe om er met hun twee jongste kinderen naast het centrum te wonen. De overige kinderen zijn achtergebleven in Kiamalange onder de hoede van iemand die voor hen zorgt. Sospeter heeft gevraagd of er nog tien kinderen konden worden opgenomen, want de nood blijft hoog. We hebben het voorstel afgewezen; we hebben er geen geld voor. De kosten bedragen € 13 per kind per maand. We schreven hiervoor over de armoedige toestand van de vrouwen in het kamp die niets te doen hebben, en voor wie niemand enige belangstelling heeft. We hebben met Sospeter, Consulata en Cleopa gesproken over het idee om de vrouwen om de twee weken in ons gemeenschapshuis uit te nodigen. We kunnen ze dan enige basiskennis bijbrengen, en de middag afsluiten met een gemeenschappelijke maaltijd. Het idee is met veel enthousiasme begroet. Ze zijn er van overtuigd dat ze mensen kunnen vinden die elementaire kennis over hygiëne, eerste hulp, HIV/AIDS, het opzetten van kleine bedrijfjes, micro kredieten en dergelijke kunnen overbrengen. Verwachte kosten per twee weken: € 75-100 (momenteel geen dekking). Lopende kosten dagopvang per maand tot dusver: € 300.

3. Bezoek aan HIV / AIDS patiënten

We besteden aandacht aan 20 patiënten en hun 69 kinderen. Genoemde 20 personen zijn meestal weduwen of weduwnaars, maar er zijn ook echtparen bij. Deze mensen hebben nauwelijks fysieke kracht om hun werkzaamheden uit te voeren. Het is werkelijk indrukwekkend te

zien hoeveel mensen er besmet zijn; de ene hut na de andere levert hetzelfde beeld op. Om de voortgang van de ziekte te beperken moeten voortdurend medicijnen worden ingenomen. Die zijn gratis te verkrijgen, maar alleen als een bepaalde kritische bloedwaarde is gepasseerd. Om dat vast te kunnen stellen moeten ze naar het ziekenhuis in Bukoba, een afstand van ruim 30 kilometer. Een retourtje met de bus kost anderhalve euro, een bedrag dat vaak niet kan worden opgebracht. Wij betalen in die gevallen het buskaartje, en springen ook bij als een kind niet (meer) naar school kan omdat het examengeld of andere essentiële zaken niet kunnen worden betaald. Het gaat hier om kleine bedragen, maar ze zijn heel effectief en een grote steun voor de betrokkenen.

We hebben ongeveer twaalf gezinnen bezocht in hun hutten. Zij zijn zonder uitzondering straatarm en de huisvesting is in de meeste gevallen slecht. Van veel van de gezinnen die we bezochten waren / zijn de mannen vissers, en de gezinnen zijn vaak groot. Soms zijn ze nog uitgebreid door kinderen van overleden gezinsleden. We ondervonden veel dankbaarheid voor de hulp die

we bieden, omdat er niemand is die naar ze omkijkt. Het gaat te ver om verslag te doen van alle bezoeken die we hebben afgelegd omdat de situaties vaak identiek zijn. We doen verslag van drie bezoeken.

- We bezochten Dominico Alois, de "voorzitter" van onze groep. Zijn vrouw overleed en liet vijf kinderen achter. Hij hertrouwde, en zijn vrouw bracht nog eens zes kinderen mee. Zowel hij als zijn vrouw zijn HIV positief bevonden. Ze zorgen ook nog voor **een kleindochter met een ernstige navelbreuk**. We hebben aangeboden te betalen voor de noodzakelijke operatie. Kosten: € 100 – 200.

- We bezochten het gezin Revelian. In dit gezin met acht kinderen is Edifina (18) het op één na oudste kind. De overheid heeft haar uitgenodigd om mee te doen aan een aanvraag voor een studiebeurs om onderwijzeres te worden, maar ze is afgewezen: de overheid had onvoldoende geld om alle aanvragen te honoreren. Het schijnt dat ze een uitstekende studente is, en de enige van de kinderen die op afzienbare termijn in staat is om aan het gezinsinkomen bij te dragen. We hebben haar aangeboden haar tweejarige studie plus kost en inwoning aan St. Francis Private College in Bukoba te betalen. Kosten: € 1.100.

- We bezochten het gezin Kateme: Vader had twee vrouwen met in totaal tien kinderen. Hij stierf, en kort daarna een van zijn echtgenotes, zodat de overgebleven vrouw moet zorgen voor tien kinderen. We spraken met een oudere zoon (23) die de ambachtschool had afgemaakt en timmerman is geworden. Hij zou voor het gezin kunnen zorgen, ware het niet dat hij geen gereedschap heeft! Indachtig het verhaal van de vis en de hengel hebben we besloten een gereedschapskist met inhoud voor hem te kopen. Kosten: € 500.

Lopende kosten voor het HIV / AIDS project: € 80 per maand.

4. Bukoba home*

Tijdens onze onderzoeksreis in 2009 hebben we ook de straatkinderen in Bukoba opgezocht, en voor 120 van hen een maaltijd georganiseerd. Er zijn veel straatkinderen als uitvloeisel van de HIV/AIDS problematiek. Zij stelen en bedelen om aan de kost te komen, of houden zich in leven met het afval van de restaurants. Het is niet duidelijk hoeveel er momenteel zijn. De plaatselijke Evangelisch-Lutherse gemeente (ELCT) heeft een groot straatkindproject, waar honderden kinderen worden opgevangen. Ze krijgen te eten, er is opvang voor de nacht, maar overdag moeten ze vertrekken. Zij die zich voldoende kunnen gedragen en dat willen, kunnen naar school, of een beroep leren. Een vergadering van een aantal NGO's op het gebied van kindzorg die in Bukoba werd gehouden heeft uitgewezen dat er waarschijnlijk vijf tehuizen zijn die hetzij gedeeltelijke zorg verlenen (nachtopvang) dan wel totale zorg bieden. Het aantal straatkinderen is het afgelopen jaar gedaald, omdat ELCT haar opvangcapaciteit flink heeft uitgebreid. De best mogelijke schatting is, dat er nog 300 kinderen op straat bivakkeren.

Wij zijn een weeshuis begonnen in december 2009, en geven **volledige zorg aan drie meisjes en zes jongens in de leeftijd van 9 - 14 jaar**. De maximale opvangcapaciteit is 15 - 20 kinderen, echter niet naar onze maatstaven. Het tehuis is zeer pover ingericht, en is gespeend van elk comfort. Er is geen elektriciteit of een stromend water, en de kinderen slapen met zes in een klein kamertje met stapelbedden. Het huis wordt geleid door een bijzonder echtpaar: Joachim en Gelda Nikodem, die we vorig jaar voor het eerst ontmoetten. Hij is een arme zakenman (ver-

huur van handkarren), maar heeft in de afgelopen jaren getracht straatkinderen bij te sturen en te coachen. Hij stimuleerde ze naar school te gaan, of een vak te leren. Een van hen is taxi-chauffeur geworden; anderen hebben een gezin gesticht en hebben ook een reguliere baan. Het echtpaar heeft hun kleine huisje in Bukoba opgegeven om naar dit iets grotere huis te verhuizen, samen met hun drie dochters. Zij zijn erin geslaagd om orde te brengen in het chaotische leven van de negen kinderen, en we waren er getuige van dat ze zich goed weten te gedragen. Joachim vertelde dat het begin erg zwaar was, maar nu is iedereen gelukkig met de nieuwe situatie, en acht van de kinderen doen het bijzonder goed op school. Voor hen die een grote leerachterstand hebben en al een gevorderde leeftijd hebben bereikt bestaat een speciaal onderwijsprogramma, genaamd Memkwa. Na een jaar Memkwa wordt het kind geplaatst in de klas die het best bij zijn omstandigheden past. Joachim noch Gelda spreken een woord Engels, maar Cleopa is de coördinator en de eindverantwoordelijke. Het huis wordt gehuurd (€ 40 per maand), maar is ook te koop.

5. Samenvatting.

Als we het voorgaande de revue laten passeren, dan kunnen we niet anders dan tot de conclusie komen dat de ontwikkelingen zeer voorspoedig verlopen. De kapitaalkosten – vooral de huzen – zijn vrij hoog, maar de exploitatiekosten zijn echter gering. We worden daarbij geholpen door het goede klimaat en de vruchtbare bodem. Vrijwel iedereen is daarom in staat in zijn eigen tuintje zijn dagelijkse voedsel te verbouwen (banaan, yam, cassave), wat ook bij ons de kosten per kind drukt. Daarnaast zorgt de lage levensstandaard voor buitengewoon effectieve bestedingsmogelijkheden van onze valuta. Ten slotte is van groot belang dat we over een goede staf van toegewijde mensen beschikken. We zijn van plan om op de ingeslagen weg voort te gaan, waarbij de enige – maar wel belangrijke – beperking is gelegen in de beschikbaarheid van voldoende financiën.

6. Belangrijke adressen en aantekeningen:

Auric Air / Precision Air, Location Airport Bukoba www.precisionairtz.com.
Retour Entebbe-Mwanza: ongeveer € 275 (een keer per dag, rond het middaguur) Retour Mwanza - Bukoba: ongeveer € 120 (drie keer per dag). Met de bus van Kampala naar Bukoba is een stuk goedkoper: ongeveer € 10 (7 uur). Een auto met chauffeur vanaf Entebbe kan ook: € 100 – 150. Wil je overnachten in de buurt van Entebbe Airport? www.sunsetentebbe.com is een redelijk hotel (€ 50). Het beste verblijf in Bukoba is Balamaga Guest House: www.balamagabb.com. Kamers ongeveer € 25-35; maximale capaciteit 4 tweepersoons kamers. Er zijn verschillende andere hotels in de prijsklasse € 20 – 50. Internet: Bukoba Computer Services (BCS), Kashozi Road. Pinnen: CRDB Bank (tegenover BCS). Andere banken accepteren meestal uitsluitend lokale kaarten.

* De investerings- en exploitatiekosten voor één van de twee tehuizen (Ya'zer home) in Mushozi Village worden gedragen door stichting Ya'zer in Apeldoorn, evenals de kosten voor Bukoba home. Het dagelijkse management wordt – in nauw overleg - verricht door stichting "De Vaste Burcht".

Colofon

Stichting "De Vaste Burcht"
A J Tijman
Otterloseweg 251
7351 TB H O E N D E R L O O

t: 055 – 378 1851
f: 055 – 378 1854
e: info@devasteburcht.nl
w: www.devasteburcht.com
w: www.devasteburcht.nl